

Ministerie van Financiën

TER ADVISERING T.B.V. DG OVERLEG 5 NOVEMBER

Aan

Inspectie der Rijksfinanciën

notitie

DG overleg rijksbrede fraudebestrijding

Inspectie der Rijksfinanciën

Inlichtingen

T 070:

F 070:

@minfin.nl

Datum

4 november 2014

Notitienummer

IRF/2014/921

Rubriek

Fraude

Auteur

Aanleiding

Woensdag 5 november is het DG overleg Rijksbrede fraudebestrijding. Vanuit Financiën gaat [] Belasting) eveneens naar dit overleg. In deze notitie is per agendapunt een advies en korte toelichting opgenomen. Vanuit de IRF is m.n. agendapunt 6 van belang (business case adressenfraude).

Advies en toelichting per agendapunt

Agendapunt 2. Verslag DG-overleg 26 augustus jl. (vaststellen)

Geen opmerkingen

Agendapunt 3: TK-voortgangsrapportage rijksbrede aanpak (concept)

Advies:

Instemmen met de voorgestelde lijn. De conceptversie gereed maken (PM aanvullen) voor MC fraude 18 november

Toelichting

- Conform toezegging TK stuurt Min VenJ jaarlijks een voortgangsbrief rijksbrede aanpak fraude.
- De brief bevat nog enkele PM-en die nog voor de MC fraude nader ingevuld moeten worden. VenJ wil nog een slag maken om concrete resultaten van de rijksbrede aanpak fraude inzichtelijk te maken.

Agendapunt 4: Opvolging motie lid Berndsen inzake frauderisicoanalyse

Advies:

Instemmen met de voorgestelde lijn.

Toelichting

- De motie Berndsen vraagt het Kabinet om jaarlijks een nationale frauderisicoanalyse uit te voeren en deze naar de TK te sturen. In deze analyse zou zowel de aard en omvang als de risico's worden geanalyseerd t.a.v. structurele frauderisico's in wet- en regelgeving en beleid.
- Voorstel VenJ is om bij departementen en het OM een inventarisatie te maken wat er wordt ondernomen om zicht te krijgen op risico's en aard en omvang van fraude. Uit deze analyse blijkt dat er steeds meer wordt gekeken naar het vroegtijdig signaleren van risico's t.a.v. fraude en hoe dergelijke risico's voorkomen kunnen worden. De TK wordt periodiek op de hoogte gehouden van dergelijke ontwikkelingen. Voorstel is om niet ieder jaar over de omvang aan de informeren.

Agendapunt 5 Verkenning kaderwet gegevensuitwisseling

Advies

Instemmen met de voorgestelde lijn.

Toelichting

As. donderdag wordt het stuk besproken in het IOWJZ (interdepartementaal juridisch overleg). In het hoofdenoverleg (vooroverleg van dit DG overleg) bleek nog weerstand tegen de kaderwet (o.m. vanuit BZK). In de notitie die [] heeft ontvangen zijn nog enkele aandachtspunten meegegeven (zie bullits hieronder):

- De **timing** van het entameren van een discussie met de Kamer. Er zijn opnieuw Kamervragen gesteld over de gegevensuitwisseling tussen de

Belastingdienst en het OM (de Kamer legt momenteel de bestaande vormen van gegevensuitwisseling onder een vergrootglas). Het is de vraag of dit het geschikte moment is voor het doen van een voorstel voor een kaderwet (dat ook als een boomerang kan terugslaan)(zie ook het opgenomen laatste aandachtspunt).

- Er bestaat een zekere **spanning** tussen de politieke oplegbrief en de Verkenning in die zin dat de brief van een genuanceerde insteek uitgaat en in feite een oproep aan de Kamer bevat voor een open, brede, inhoudelijke politieke discussie over de vraag waar de grenzen zouden moeten liggen bij een breder gebruik van overheidsinformatie binnen (en wellicht zelfs buiten?) het overheidsdomein, terwijl de Verkenning zelf, afgezien van het onderdeel dilemma's, sterk toeschrijft naar één bepaalde oplossingsrichting. Dit probleem zou kunnen worden opgelost door de Verkenning, als die al naar de Kamer wordt gestuurd meer te presenteren als **een mogelijke oplossingsrichting**.
- Wat betreft de oplegbrief zouden wij graag nog een **voorbehoud** maken voor nadere – ambtelijke – afstemming en input.
- Het onderdeel rechtsbescherming (privacybelangen van de burger) is mager; de passages over de mogelijke rol van zorgvuldigheid zijn niet erg overtuigend (zo zijn veel van de genoemde onderwerpen niet nieuw), een breed gebruik van convenanten, als voorgesteld in de Verkenning, legt het primaat van gegevensverwerking bij de uitvoeringsdiensten en impliceert daarmee het risico van afkalving van democratische controle en afnemende rechtsbescherming voor de burger.
- Het mogelijk maken van deelname van private partijen aan samenwerkingsverbanden is nieuw voor de BD; voor financieel toezicht geldt dat EU-regelingen forse beperkingen stellen aan deelname.
- Het is de vraag of een algemene discussie met de Kamer, als hiervoor bedoeld, gevoerd moet worden in het licht van een beperkt wetsvoorstel, als bedoeld in de Verkenning (alleen gegevensverwerking in kader van samenwerkingsverbanden en fraudebestrijding, als dit overigens allemaal is af te bakenen!) dan wel of dit niet beter kan geschieden in het kader van de komende discussie over vervanging van de Wbp tengevolge van de komst van de Vo en RI dataprotectie (waarbij het gehele terrein van gegevensuitwisseling ter discussie staat).

Agendapunt 6: business case huisbezoeken fraude

Advies:

Niet akkoord met voorgestelde advieslijn (stuk doorgeleiden naar MC fraude):

- Conform MC fraude 3 september 2013 dient elke BC te voldoen aan het toetsingskader business cases fraudebestrijding. Deze BC voldoet niet aan de gestelde voorwaarden van het toetsingskader.
- Er wordt in de BC adressenfraude onvoldoende behoedzaam geraamd, conform vereiste van het toetsingskader.
- Bij de gemiddelde verwachte baten worden twee scenario's gepresenteerd (zie ook toelichting) waarbij het eerste scenario een optelsom is van alle baten incl. extra belastinginkomsten. Conform toetsingskader worden deze baten -vanwege scheiding inkosten en uitgaven- niet meegerekend. Voor de BC moet o.i. worden uitgegaan van scenario 2 ('baten volgens IRF'). Daarbij kan nog worden opgemerkt dat dit scenario niet enkel IRF standpunt is maar afgestemd kabinetsbeleid.
- De kosten worden laag ingeschat (er wordt bv. uitgegaan van een efficiencywinst van 50% t.o.v. de huidige uitvoeringskosten die gemeenten maken bij het opsporen van adresfraude). Vraag is of dit realistisch is.
- Er is nog geen duidelijkheid t.a.v. de verdeelsleutel. Hier moet helderheid over zijn voordat de BC wordt voorgelegd aan de MC fraude.
- Indien er wordt uitgegaan van baten (alleen extra ontvangsten uitgavenkant tellen mee), uitgaande van de huidige lage kosten, rendeert de BC onvoldoende, uitgaande van helft baten in 2015.

Toelichting

- De BC adressenfraude wil een aparte entiteit oprichten om adresfraude gecoördineerd aan te pakken (nu gebeurt dit door individuele overheidsinstanties).
- In de oplegger wordt uitgegaan van gemiddelde verwachte baten per regeling waarbij twee scenario's staan vermeld (enkel het scenario 'volgens IRF' voldoet aan het in de MR vastgestelde toetsingskader.

Ministerie	regeling	alle baten	aandeel	volgens IRF	aandeel
FIN	Hypotheekrenteaf trek	€ 1.342	48,1%	€ -	
	Innen schuld VOW	€ 238	8,5%	€ -	
		€ 1.580	56,6%		0,0%
VWS	Zorgtoeslag	€ 315	11,3%	€ -	
		€ 315	11,3%		0,0%
SZW	Anw	€ 36	1,3%	€ 36	4,0%
	AIO	€ 11	0,4%	€ 11	1,2%
	AOW	€ 26	0,9%	€ 26	2,9%
	Bijstand	€ 139	5,0%	€ 139	15,5%
	Kinderopvangtoeslag	€ 162	5,8%	€ 162	18,1%
	Kindgebonden budget	€ 200	7,2%	€ 200	22,3%
		€ 574	20,6%	€ 574	64,1%
OCW	Studiefinanciering	€ 8	0,3%	€ 8	0,9%
	Innen studieschuld VOW	€ 6	0,2%	€ 6	0,7%
		€ 14	0,5%	€ 14	1,6%
BZK	Huurtoeslag	€ 238	8,5%	€ 238	26,6%
		€ 238	8,5%	€ 238	26,6%
V&J	Verkeersboetes	€ 70	2,5%	€ 70	7,8%
		€ 70	2,5%	€ 70	7,8%
		€ 2.791	100%	€ 896	100%

- In de toelichting staat verder dat over de verdeelsleutel, indien gekozen wordt voor toepassing van de IRF verdeelsleutel (laatste kolom bovenstaande tabel), geen overeenstemming is. We weten niet of er voor het andere scenario wel overeenstemming is. De te verdelen kosten voor 2015 bedragen €9,748 miljoen plus 25% additionele kosten, zijnde €2,437 miljoen die aan de zijde van de stakeholders vallen, in totaal €12,185 miljoen.

Ministerie	aandeel volgens richtlijn IRF	kosten samenwerkingsverband	additionele kosten stakeholders	totaal
SZW	64,1%	€ 6.244.524	€ 1.561.203	€ 7.805.727
BZK	26,6%	€ 2.589.431	€ 647.328	€ 3.236.759
V&J	7,8%	€ 761.613	€ 190.391	€ 952.004
OCW	1,6%	€ 152.431	€ 38.078	€ 190.509
FIN	0,0%	€ 0	€ 0	€ 0
VWS	0,0%	€ 0	€ 0	€ 0
	100,0%	€ 9.748.000	€ 2.437.000	€ 12.185.000

- De kosten van Financiën voor zowel toeslagen als de hypotheekrente ontbreken in deze laatste tabel. Volgens de Belastingdienst kunnen de baten alleen gerealiseerd worden als de belastingdienst dit ook uitvoert.

Agendapunt 7 Opvolging afgesloten projecten in 2015

Advies

Geen opmerkingen

Agendapunt 8: voorgestelde agenda MC 18 november

Advies:

- Conform eerder advies t.a.v. agendapunt 6 opmerken dat de BC adressenfraude alleen besproken kan worden wanneer aan de geuite bezwaren tegemoet is gekomen.

Wvttk: begrotingsbehandeling VenJ

Advies:

Geen opmerkingen (wel interesse in het resultaat).

Toelichting:

- In voorbereiding op de begrotingsbehandeling van VenJ heeft minister Opstelten aangegeven de vraag te verwachten wat er -behalve het strafrechtelijk ontnemen/afpakken – nog meer afgepakt/teruggehaald kan worden door andere overheidsdiensten.
- Uit eerdere exercities is een bedrag van 4,5 mld. genoemd. De minister vraagt zich echter af of hij niet met een overzicht moet komen wat andere departementen hebben teruggehaald/ geïncasseerd. Vraag ligt voor of dit op basis van welke informatie (departementale jaarrekeningen 2013 of iets dergelijks) met een overzicht kan worden gekomen vanuit de diverse departementen.